

DE HOOP

PRYS DER INSERTIE:

20 centimen den drukregel.
40 centimen de reklamen.
Alle toezending van brieven, geld enz.
moet vrachty den opsteller toege-
zonden worden.

HUB. DE COCQ.
St.-Truiden. (Schuerhoven).

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

Godsdienst. Vaderland. Moedertaal. Landbouw.

ABONNEMENT PRYS:
Voor de Stad 3 fr. per jaer.
» 3 fr. per 6 maanden
» 4-75 fr. per trimester
Voor Buiten 6 fr. per jaer.
» 5-50 per 6 maanden.
» 2 fr. per trimester.

SINT-TRUIDEN, 7 APRIL 1860.

STAETKUNDIG OVERZICHT.

De *Gazette officielle* van Turyn kondigt eene *fransche* proclamatie af, welke Victor-Emmanuel aen de inwooners van Savooijen en Nizza uitgevaardigd heeft nopens het traktaat dat die twee provincien met Frankryk inlyft.

Even als de politieke keizer van Frankryk wil de koning van Piemont aen die inwooners wysmaken dat zy heel vry zyn de aenhechting te weigeren of aen te nemen.

« Deze groote verandering in het lot der provincien, zegt de proclamatie, kan u niet opgedrongen worden. Zy moet de uitslag van uwe vrye toestemming zyn. Dat is myn uitdrukkelyke wil, en dat is ook de meening van den keizer der franschen. Opdat niets de vrye uiting uwer wenschen kunne belemmeren, zoo roep ik by my terug de voornaemste ambtenaren, welke aen uw land niet toebehooren, en ik vervang ze voor het oogeblik door vele uwer medeburgers, die met de algemeene achtung vereerd zyn. »

Zoo durft men nog spreken aen de inwooners van Savooijen en Nizza na de tekening van het traktaat van 24 Meert, na de intrede der *fransche* troepen in die twee provincien. Er is vandaag geen volk dat minder vry is in het uitdrukken zyner gevoelen dan dit van Savooijen en Nizza.

Men vindt in den *Moniteur universel* van dezen morgen een adres van de inwooners van Nizza aen den keizer en een ander van de te Nizza verbyvende franschen.

Het adres van Nizza bevat ongeveer 730 handteekens op 40 duizend zielen, bevolking dezer stad, en dit der franschen 200 handteekens.

Eene parysische correspondentie doet met rede opmerken dat het fransch gouvernement heel duidelyk in de banvloek begrepen is, welke luidt als volgt: «... Degene die, in hoedanigheid van zonen van de katholyke kerk, van diezelfde kerk het gezag ontvangen dat zy over de volkeren uitvoeren, hebben zich door dusdanig gedrag verlaagd. »

De wapenbereidsels van Oostenryk in Venetiën worden op eene verschrikwekkende schaal voortgezet.

De inbeslaguening der papieren van M. Veillot wordt dezen morgen door de *Patrie* bevestigd, welke er byvoegt dat vele van de aengeslagene papieren in handen der justicie zullen gesteld worden.

Zie hier, volgens eene parysische correspondentie hoe die papieren aengeslagen zyn geworden. Het is een staeltje hoe de keizerlyke policieaan, met een altyd bespiedend oog, overal en in alles de vryheid weet te muilbanden: « M. Veillot, zondag van Rome naar Parys komende, was, zonder er iets van te weten, gedurende zyne gansche reis vergezeld geweest. Uit Marsiliën werd seffens per telegraef aengekondigd dat zyne reiskist aanstootende papieren inbiel, wier uitgeving krachtens het konkordaat kon belet worden. »

Nogtans, niettegenstaende al de aengewende poogingen om den banvloek aen de kennis der parysenaers te onttrekken, komen wy te vernemen dat er menigvuldige met de hand geschrevene koppen van de excommunicatiebul overal onder het volk uitgedeeld worden.

Het vertrek van generael Lamoricière naar de romeinsche staten, om het bevel over de pausselyke troepen te voeren, heeft eene groote beweging te Parys onder de aristocratie en de hooge burgery te wege gebragt. De jongelingen van de aanzienlykste en grootste familien gaen dienst nemen onder de pausselyke banner. Vele zyn reeds naar Ancona vertrokken, anderen maken zich tot het vertrek gereed.

Ondanks men te Turyn op voorhand op alles voorbereid was, zoo heeft nogtans de verstandhouding, welke tusschen Oostenryk, Rome en Napels schynt te bestaan, het piemonteesch gouvernement komen grootelyks verontrusten; voegt daer nog by de aankomst te Ancona van generael Lamoricière, die, met zich aen het hoofd van het pausselyk leger te plaatsen, eenen grooten invloed op de tegenwoordige politiek zal uitwerken, dat alles doet Piemont eens beginnen voor uit te zien.

REISVERHAEL EN TOESTAND

DER GEBANNENE GEESTELYKEN VAN HET EILAND RHÉ,

IN DE JAREN 1798 EN 1799;

aldaer gedurende zyn ballingschap beschreven door den zeer eerwaardigen heer GUILIELMUS HAPPAERS, weleer hoofdpastoor van Landen. (*)

VIII.

—0—

Na deze gepaste verdediging zyner nieuwe aendoeningen, gaet de Schryver in zyn verhaal dus voort:

« Wy vertrokken, ontrent half negen, uit het huis van den gevangenzijner naar de zeehaven, om ingescheept te worden; maer daer de Schipper nog niet gereed was, om te vertrekken, zoo moesten wy aldaer wachten tot 10 uren. Ondertusschen was er een schippersknecht van Ostende, die ons hoorende Vlaemsch spreken, begon te vragen, van waer wy waren: wy antwoordden, van het Land van Luik kort by St.-Truiden. Voorders vraagde hy ons onze namen, en als hy mynen naam en die van PURNAL en CLEYEN gehoord had, zeide hy, dat hy onze familien wel kende en dat hy van die kanten ook was; en waerlyk PURNAL begon hem te herkennen dat hy van Kerkom was. Die mensch begon dan te klagen over ons ongeluk en wenschte ons eene gelukkige reize; maer zeide hy, ik geloof niet, dat gy nog ooit zult wederkomen; en toen wy vraagden de reden waarom, zeide hy, dat hy nog nooit gehoord had, dat er een gevangen priester, die over de zee weggevoerd was geweest, ooit teruggekeerd was. Dit was al de troost welken wy van dien mensch ontvingen. Intusschen kwam de tyd, om te vertrekken. Myne nieuwsgierigheid om

(*) Verboden over te nemen.

Men zegt dat M. Cavour zeer juiste inlichtingen ontvangen heeft nopens het karakter en het doelwit der samenspanning, waervan de beroemde generael Lamoricière de ziel en de arm van gaet zyn. Sedert twee dagen spreekt men van niets anders te Turyn, en men vrees dat de toestemming, welke Frankryk gegeven heeft om Rome en de Marchen met Napolitaensche troepen te laten bezetten, het begin zal zyn van eene worsteling, welke in weinig tyd, eene verbazende uitgestrektheid zal nemen. M. Cavour, by het vernemen der woorden van Lord John Russell tegen de aenhechting, zou gezegd hebben: « bereiden wy ons tegen eenen nieuwen bond. » De kwestie van het Oosten houdt de staetsmannen van de groote mogendheden sterk bezig. Men verwacht zich aen derzelver oplossing in de eerste dagen.

Hetgeen de kabinetten van Londen, Weenen en Berlyn verontrust, is de onzekerheid waerin zy zich bevinden nopens de ontwerpen, de voornemens van Frankryk en Rusland ten dien opzigte. De keizer Napoleon heeft nooit zyn gedacht laten kennen. Men geloof, in Engeland, dat er reeds een begin van verstandhouding desaengaende tusschen Frankryk en Rusland bestaat.

De generael Ortega heeft eenen opstand in Spanje zoeken aen te steken; maer het volk is geenszins tot den oproer geneigd, en heeft adressen van aengekleefdheid aen de koningin gezonden.

Napoleon waekt maer op zyn eigenzelve en heeft de spaensche revolutionairen in Parys tegen hun gouvernement maer laten samenzweeren. De graef de Montemolin vereenigde zich met zyne aanhangers, alle morgen, in een huis te St.-Germain; geheel de stad was van de zamenzweering onderrigt, en de keizerlyke policie jaegt vreedzame fransche societeiten uitteën, en laet vreemden op hun gemak een aenslag tegen hun land smeeden. Van Parys trekt de pretendent naar Marsiliën, scheept zich daer in, en is gedwongen te Cete te ontscheppen, waer hy, na 24 uren verbylyf, zich weder inscheept en naar het eiland Majorca trekt. Het is toch aerdig dat de altyd zoo goed ingelichte policie van Napoleon niets geweten heeft van het verbylyf van de Montemolin te Parys, van zyne inscheeping te Marsiliën, van zynen door het onweder gedwongen stilstand te Cete. De keizerlyke policie alleen heeft niets gezien, niets geweten van dat alles, noch van de tegenwoordigheid in Parys van de generaels Cabrera en Elliot en van menigvuldige andere samenzweeren. Kon de 2 December de andere mogendheden zoo maer heimelyk helpen van kant zetten!

Eene verklaring van de vergadering van den Index van Roomen, — en het Journal historique van P. Kersten van Luik.

Eene zeer gewichtige beslissing omtrent een beiduidend hoofdpunt der katholieke filosofie komt ons door de dagbladen bekend gemaakt te worden. Zy werd den 2 meert laestleden te Roomen namens de vergadering van den *Index* door derzelver voorzitter, den kardinael *De Andrea*, en door den zeer eerw. P. *Modena*, Secretaris, en eenige der geleerdste Theologanten dier Congregatie gegeven op het verzoek van vier uitstekende Professoren der katholyke Universiteit van Leuven, welke onlangs hunne leering des aengaende Haer op het allerklaerste voorgesteld en aen haer gezaghebbende uitspraak met den grootsten eerbied onderworpen hadden, ootmoediglyk verlangende daerover openlyk en wettiglyk de meening van Roomen te kennen, om toch ten laetste, langs dien kant, vooral in deze zoo moeilijke tydsomstandigheden, een einde te kunnen stellen aen al die vyandige haerklieveryen, welke van wege het genoemde *Journal* en van

wege zyne hooge beschermers en zyne kleine en hooge aanhangers reeds maer al te lang geduerd hadden zonder het minste nut en, wat nog erger is, zonder stichting van ons katholyk Belgenland, en waervan vervolgens de inzigten, die byna niemand niet kent, hier niet dienen uitgedrukt te worden.

Het zy genoeg, dat men daeromtrent over het algemeen wete, dat de achtbare sehryver van dit maendelyke tydschrift, sedert deszelfs opregting in het jaer 1834, gestadiglyk tot doelwit heeft gehad:

Ten eerste, van de *politieke* grondbeginsels of vryheden onzer belgische constitutie te bestryden, welke hy in geen *waren* zin ooit heeft willen aennemen, aengekleefd gelyk hy altyd geweest is aen de *Gallicaensche* leering van Bossuet, of aen 't geen men noemt *la monarchie absolue*. Zyne *théorie* of leerstelling ten dien opzigte, welke ongelooftelyk slecht en gevaerlyk is, heeft de opsteller van het werk, in 1838 verschenen onder den titel: *La somme politique du Journal historique de Liège*, de eerw. heer *Kempeneers*, weleer Professor van het groot Seminarie van Luik en Dokter in de Godgeleerdheid, zoo sterk wederlegd en heeft hem al zyne tegenspraak, al zyne drogreden en al zyne ongerymdheden (1) zoo klaer voor de oogen gesteld, dat hy er geen één woord op heeft kunnen antwoorden. Het is niet te zeggen, hoe zeer die *Journalist* in de politieke zaken nadeelig is geweest aen de katholyken van België, veelal om zynent wil of om zyne misslagen verdacht gehouden als vyanden van 's lands liberale inrigtingen.

Zyn doelwit was ten *tweede*, van in de katholyke Hoogeschool van Leuven het onderwys van Plilosophie, hetwelk in alle landen zoo veel uitmuntende kerkvoogden en geleerden als voorstaenders telt en waarmede, onder wylen onzen beroemden Bisschop *Van Bommel*, dien strengen en dapperen voorvechter van al wat naem had van goede leering en godsdienstigen voortgang, dat van het bisschoppelyk Klein-Seminarie van Sint-Truiden, waer het uit voortgesproten was, geheel overeenstemde, — van zulk onderwys, zeg ik, ofschoon van zoo groot een gezag ondersteund, aldaer en tot in de bisschoppelyke Seminariën toe, ter spyt zelfs van hen, die ervan de wettige oversten waren, te bevechten en als eene kettery of valsche en verdoemde leer onwettiglyk te verbannen.

Zoo verre, (wie zal het hierna willen gelooven?) heeft een wereldlyke dagbladschryver zonder zending durven gaen, dien men nogtans zegt veel godvruchtigheid te hebben! Van 1835 af tot hier toe zyn hier omtrent zyne aanrandingen en beschuldigingen alleronbetamelyst geweest; en daer kende men het einde nog niet van.... Maer ziet: (en dit zal aen alle regtzinnige katholyken zekerlyk geen klein genoegen bybrengen,) aen alzulke buitensporigheden, thans ten top gerezen, komt de gemelde

(1) Ja tot eene dogmatieke Bul van den Paus Bonifacius VIII met de stoute en aanstootelyke benaming van « *prétention d'un Pape* » en van « *pretendue règle de 1502* » te bestempelen!

ons eenige menschen zouden aanwyzen, om ons eten te bezorgen; hetgeen zy deden. »

« Bemerkt, zegt de verhaelschryver, dat er eenigen op de Citadel woonen, die herberg houden, dat is, die eten en drinken geven, alwaer men ons, zoo haest onze namen by den gevangenzijner opgegeven waren, naar toe geleid heeft (3). Ik laet u overpinzen, zegt hy, met wat grooten appetyt wy dien avond avondmaelden. Maer wy wisten nog niet waer wy zouden konnen slapen; de opziener echter had het welhaest uitgevonden: hy gaf ons een klein busselken strooi voor dry persoonen en wees ons eenen doorgang aen: daer konden wy dat strooi langs den grond uitbreiden en er op slapen. »

« Hoort en ziet, roept de hanneling uit, wat een gevangen uitstaen moet! Leert kennen, wat het is vervolging lyden! Met geene beesten heeft men ooit zoo wreed gehandelt als met ons en dat om geen andere reden dan wel omdat wy de ware Religie beleden. »

van het hospitaal van Rochefort, genoodzaekt de Citadel van het eiland Rhé te bestemmen als bewaerplaats voor de ouderlingen, zieken en ziekelijken als zynde niet in staet om de zee overgevoerd te worden.

Alzoo wierden er den 7 aug. 1798, 142 gevangenen van Rochefort, waervan het meestendeel priesters waren, overgebragt naar het eiland Rhé; en onder dezen waren 17 Belgen. — De tweede groote inscheeping naar het eiland Rhé is die waervan hier gesproken wordt en welke op den 2 sept. 1798 onmiddelyk van La Rochelle derwaerts plaats gehad heeft.

(3) Die herbergen wierden hehouden door wereldlyke gevangenen ten gemakke van de anderen en tot hun eigen profyt. Alles moest er duer betaeld worden.

alles af te zien, zegt de Schryver, verligte een weinig myne droefheid en ik had de minste geene vrees van op zee te gaen. Wy hadden zeer schoone en klaer weer; maer de wind was zoo tegenstrydig, dat wy vreesden dien dag aen het eiland Ré niet te konnen aenlanden. Eindelyk nogtans draaide de wind een weinig en wy kwamen ontrent half zes 's avonds aen. Waerlyk, ik had myn vermaak in het zeevaren genomen, maer wy moesten veel honger en dorst lyden; want men had ons te Rochelle gezegd, dat wy niet mochten eten eer wy vertrokken, omdat er vele menschen, die de zee niet gewoon zyn, overgeven zoo haest zy op de zee komen. Maer de tegenstrydige wind deed ons er zoo lang op blyven, dat wy altemaal van honger en dorst waren slauw gevallen, hadden wy, by geluk, geene vrouw met ons gehad, dewelke mosselen overdroeg naar het eiland Ré. Want het was 8 uren 's avonds; en wy hadden nog niet met al genoten dan rauwe mosselen. »

« Wy wierden, ontrent half zes van het schip afgenomen en geleid naar de Citadel (van St.-Marten, de hoofdstad van het eiland) by den gevangenzijner, aen wien wy allen onze namen moesten opgeven. Wy wierden omringeld van alle de gevangene priesters, welke van Rochefort waren naar dit eiland overgebragt (4). Wy verzochten van hen, dat zy

(4) Het was te Rochefort, niet verre van La Rochelle afgelegen, dat men al de gebannenen vergaderde, om van daer over de zee naar Cayenne weggevoerd te worden. Maer daer nu de Engelschen in de zee streek van Rochefort gedurig gereed stonden om de fransche schepen buit te maken, zoo durfde het Directorium geen schip meer uitzenden naar Cayenne en het wierd daerom aengezien de ongezondheid

Vergadering van Roomen eindelyk eenige palen te stellen, met haer uitwyzend gezag verklarende :

1° Dat hy en zyne medehelpers met het grootste ongelyk het gezeide wysgeerig leerstelsel beschuldigd hebben van met eenige onlangs uitgegevene beslissingen dier Congregatie tegenstrydig te zyn (*nullatenus adversari*);

2° Dat dit stelsel vry mag gehouden en geenzins mag betigt worden van *theologische dwaalleer*;

En vervolgens 3° dat zy, die zich dusdanige beschuldigingen veroorloofd hebben, tegen de verordening van den Paus Benedictus XIV gegaen zyn, welke aanvangt *sollicita et provida*, § 23.

Kwam derhalve de opsteller van dat *Journal* en zyne aenbangers in hunne schriften, wat God verhoede, zulks nogmaels te doen, dan zouden zy ook, zoo het in gevolge van de beslissing denkelyk is, dezelve welhaest in den *Index* der verbodene boeken geplaatst zien.

Wanneer men nu over dezen al te langdurigen en van eenen kant zoo weinig edelmoedigen twist, waer men thans van den uitslag kent, nog eenen blik achteruit werpt, voelt men zich dan niet gereedelyk genegen, om grootelyks te bejammeren, dat een man, zoo geleerd en godvruchtig als men den Opsteller van het meergemeld *Journal* zegt te zyn, in plaets van zyne schoone talenten tot voordeel van godsdienst en staet zonder geest van partydigheid te besteden, dezelve meerendeels op eene zoo ongelukkige wyze, zoo nutteloos (want verzachten kan men het niet uitdrukken) gedurende meer dan 25 jaren moet verspild hebben, waerover hy nu reeds zelf, zonder twyfel, met droefheid diep overtuigd is.

POLITIEKEN TEEMS.

Uilenspiegel teemst in den manschyn en wierp de bloem zyns meesters de venster uit; ik teems in vollen en klaren dag, laet de zemels voor de Vedette van Tongeren en hou de fyn bloem voor my. Dit is zoo wonder niet op heden dat iedereen voor zich werkt, en het beste voor zich houdt. Eenige werken voor de schoonste kleederen, andere voor geld, andere voor roem, andere nog om eenige kazakschieters den duivel op het lyf te jagen. Deze laatste taek is de fraicste en aengenaemste. Terwyl Frankryk op zyne natuerlyke grenzen zit te loeren en slechts eene gunstige gelegenheid zoekt om Pruisen wat haren uit den kop te trekken, en om Belgie uit den rang der natien te verschoppen, hou ik myne fyne bloem goed in bewaeris om den franschen, by Lunne eerste aankomst goede pap te laten koken. Terwyl het Protestantische Pruisen en het honderd duizend geloovend Engeland de pas des pauzen willen onderteekenen, teems ik altyd al zingende door, en maak die twee volkeren, daer ik gestuend ben op de woorden « de poorten der hel zullen haer niet overweldigen, » eenen neus van twee meters lang; langer dan een joden-neus, en veel schooner nog dan die welke men soms op de *karrikaturen* ziet *figurreren*.

Als eenige kazakschieters lang genoeg onder elkander bezig geweest zyn met den eenen of den anderen te foppen en hem zyn bloed af te zuigen, dan krygen zy gewoonelyk op het laatste rusie met elkander, en dan komt al het bedrog voor den dag. Zet zich Engeland nu niet aen het schreeuwen tegen Frankryk, en beschuldigt het dit laatste land niet van oorzaak des Italiaenschen oorlogs geweest te zyn? — Engeland heeft sedert 1815 al zyne poogingen gewend om het vuer in Italie aen te steken. Het helpt Victor-Emmanuel steelen, hitst Louis Napoleon tot oorlog aen, vernedert Oostenryk, zaet twist en tweedragt in het koningryk van Napels, helpt den Paus het mes op de keel zetten, verdedigt Orsini, doet honderd duizend man op de Po slagten, en wil niet dat Frankryk zich daerover vergoede. De Hoop ook zou het niet willen, doch die taek valt op heden aen Engeland niet meer te beurt. Engeland steelt hier, hitst daer op, koopt hier uit, maekt vryheid hier, slaverny daer, verbiedt den slavenhandel en maekt slaven van al zyne onderdanen, en dan kruist de God van dit land de armen over de borst en roept *ongegeneerd* uit: « ik ben eerlyk man. » 't is drollig in de wereld.

Wy kunnen ook slecht gelooven dat Engeland het ernstig meent met zich willen te verzetten tegen de inlyving van Savooijen door Frankryk. Engeland dat zoolang Europa getrud heeft, wist gansch goed van de geheime overeenkomst welke er tusschen Frankryk en Piemont over Savooijen bestond, en het heeft die twee mogendheden laten geworden. De eene moet daer wat wegnemen, en de andere daer; kon men nu

« Wy bragten dan byna allen dien nacht over zonder slapen. Den volgenden dag wierd ons eene kamer aangewezen alwaer wy ons weinig strooi heen droegen. Op deze kamer was niets dan de vier muren, eene venster, eene schouw en zeven ledekanten. Vervolgens hebben wy eenige dagen moeten bezig zyn, om alles te bezorgen. »

Hier eindigt eigentlyk het verhaal der verbanningsreize.

TWEDE DEEL.

TOESTAND DER GEBANNENE GEESTELYKEN IN HET EILAND RHÉ in de jaren 1798 en 1799.

I.

Algemeene aanwyzing van hunne gesteldheid aldaer in den aanvang.

« Na dan sedert onze aankomst op onze bestemmingsplaets eenigen tyd wat gezorgd en wat betaeld te hebben, begonnen wy, zegt de verhaelschryver, eenige gerustheid te genieten; maer bemerkte wel, voegt hy er by: het was 't geld, dat alles moest overhalen, niettegenstaende de MEDELYDENDE Republiek ons wilde voorzien van de grootste noodzakelykheden, te weten: van onderhalf pond brood, welk geen mensch konde eten; — van een half pond vleesch, zoo slecht dat wy hetzelfde maer eenen stuiver het pond konden verkoopen, — en van dry deelen van een flesch wyn, waervoor men byna geen goed water konde bekomen; en vervolgens, zegt de Schryver, was het ons onmogelyk daarmede het leven te onderhouden (1). »

(1) « La viande, leest men ook in de reisbeschrijving der priesters van Florennes, était si dégoûtante que souvent on la jetait; le vin quelquefois n'était point potable, et, en géné-

den Engelschen Sicilia afstaan, het zou er niets tusschen in te brengen hebben; het zou zich, om zoo te zeggen laten dwingen en slechts de begeerte der volken van dit land inwilligen. *Atrappe qui pourra*. Het ongelukkigste van al, is dat die helse politiek van Engeland ontrent iederen persoon, op zich zelven genomen, bemestert heeft. *Princiëpen, regt, regtveerdigheid, goede trouw* zyn namen in Engeland, als zy met geen buidel geld verzeld zyn, en zoo is het hedendaegs overal. De eerste vraag is *interest* en uit den *interest* wordt het *princiëp* getrokken. Meer lieden dan wy het denken zyn hedendaegs protestantsch en materialist en gelooven het katholicismus op dit onkennd principie te mogen bouwen. Gelukkig voor ons dat de *Alwaerheid* nog bestaat, en de leugens vroeg of laet straft. Al wat leeft vraegt geld; mynheer Frère vraegt het den boeren af om den kolk der oorktroo- regten te bedekken; de Vedette van Tongeren schryft voor oorden, de speelman speelt voor geld, de onafhankelyke voor de Vlaemsche Broeders, de beet voor den suiker, en de Hoop van St.-Truiden om hun altemaal den duivel in te jagen.

HAEK EN OOGEN!

Een oud winkelier die zynen kleerenhandel als Job begon, en reeds in den ouderdom van vyftig jaren zyn schaeppes op het droog had als eerlyk man weten te brengen, heeft tot onderderrigting en tot gedragslyn zynen kinderen en kindskinderen een geschrift achtergelaten, dat ons by toeval in handen is gekomen. Wy zullen hier de inleiding en eenige van de eerste hoofdstukken laten volgen.

INLEIDING.

Misschien zal het al eens mynen kinderen verweten worden dat wy, in den aenleg van onzen koophandel, met eenen bot op den rug de dorpen en stulpen afwandelden en slechts met dorplieden omgingen. Indien myne nakomelingen, nu door mynen arbeid tot hooger stand gekomen, somtyds te veel van hunnen neus maekten en hunne nederige afkomst schaemden, dan sta ik geerne toe dat men hun met vollen mond in herbergen en banketten luidop verwyte: het staet u niet schoon zoo veel wind en gescheer te maken; wy hebben uwen vader nog zien den bot dragen, en nog menige peijen handschoenen van hem gekocht; wy kennen u dus, signoorke, met uwe fyne bottinnen, met uw badinnetje, met uwe geglaceerde handschoentjes en met uwe gouden ringen aen vingers en duimen. Gedragen zy zich gelyk het behoort, dan nog kan men vry hun zeggen: uw vader heeft met den bot gegaen. Hy die eer weet te doen aen zyne zaken, al ware het ook maer een blinkmarchand, verdient geprezen en bewonderd te worden. Vele zyn er die met den bot beginnen, en weinige die zonder bot uitscheiden; zoo dat eene nederige opkomst meer verstand, meer zorg, meer arbeid en menschen-kennis verraedt dan wel een hoogere stand in de maetschappy. Half ryk worden kost moeite, zweet en onophoudbaer zwoegen; maer is men eens boven den pegel gesteken, dan gaet het van zelfs. Uw vader heeft den bot gedragen wil dan zeggen: uw vader is een man van werkaemheid; en indien vele van diegenen, welke met adellitel en kwartieren en oudberoekte papieren zich poogen in aenzien te houden en den boer te kullen, het honderdste moesten doen van hetgeen wy deden, dan zaten zy reeds lang te Reckheim, te St.-Bernard of in het gasthuis. Laet ze dus maer roepen: uw vader heeft den bot gedragen! van den bot kwam hy tot de kar, van de kar tot de chees, van de chees tot eenen winkel in stad, van den winkel tot een huis en van dat huis tot een kasteel met zesmaal honderd-duizend franks. Amen.

EERSTE HOOFDSTUK.

Myn eigen belangen was voor my de hoofdzaak van alles; alles mogt men my zeggen; ik had een houten gezicht, en als men maer in mynen winkel kwam en kocht, dan was alles goed; myn eenigste studie was van maer gedurig de haken naer den wind te hangen, en nu nog moet ik lachen als ik er met myne gryze haeren aen denk, hoe sommige zotte schepsels nog meenen dat men met iemand tegen te spreken iets winnen kan. Och arme! de snullen! niemand gaet van zyn gedacht voor anderen af; wy willen altyd alles zelve doen, en de sterkste reden van de wereld doen op ons gemoed zoo veel als niets, indien wy anders besloten hebben. Men heeft met iemand iets aen de hand gehad; men gaet om uitleg, om explicatie, en men maekt de zaken nog tienmaal erger; men beroemt zich op deze woorden: ik heb het hem daer eens goed meegegeven! Wat hebt gy er mede gewonnen? — Zéro. Hangt altyd maer de haken naer den wind en gy zult alle haven in. Ik heb met allerhande soorten van menschen te doen gehad, met ryk en met arm, met rep en ruig, en hetgeen altyd alles overwon was van de haken behendig naer den wind te hangen. Houdt u maer dom en stom en zoo scheert gy de schapen; eene winkelbank is geene staatsbank, maer alleen en by uitsteking eene geldbank. Ziehier eenige staeltjes hoe ik deed: Een edelman komt met het hoofd in de lucht, de cravache in de hand en de klinkende sporen aen den rystievel den winkel ingestampd: koopman, eene livree voor myne koetsieren? Indien ik my involgde, dan gaf ik dat zot schepsel eene van de schoonste oorvygen, die ooit 's menschen hand afkleetste, en riep ik hem toe: Gy, dwaesbol, te lomp om voor den

« Wy wisten niet, zegt hy verder, hoe de zaak aenpakken, om onzen noodzakelyken nooddrift te bezorgen. Voor de eerste dagen docht het ons het beste te zyn van in eene herberg accoord te maken; hetgeen wy ook deden en wy gaven daegs 22 stuivers voor elken man boven het gene wy van de Republiek kregen: daervoor hadden wy het middag- en avondmael en een halve flesch wyn. »

« Daer waren wy redelyk wel; weshalve allen, die eenigzins van geld voorzien waren, in die herberg bleven eten. Maer de anderen, die niet veel by de hand hadden en die nog niet verzekerd waren wegens de correspondentie van wisselbrieven, die moesten welhaest uitscheiden; van welk getal ik een was, zegt de Schryver: hetgene my nogtans namaels, voegt hy er by, grootelyks leed geweest is, aengezien ik daer uitscheiden in zynde, met 22 stuiver daegs niet meer konde toekomen. »

« Noteert, gaet hy voort, dat wy ons vleesch, hetwelk wy van de Republiek kregen, konden gekookt of ongekookt vragen, en daer wy het zelve niet konden koken, vermits wy van alles onvoorzien waren, zoo vraagden wy het gekookt; en dan kregen wy met het vleesch nog een weinig sop. Maer eilaas! zegt hy, ik konde noch het vleesch noch de sop eten. Boven dat kregen wy vrydaegs en zaturdaegs vleesch en vervolgens hadden wy op die dagen niet met al, zoo dat wy moesten loopen en zorgen, om eten te bekomen, des te meer, dat wy ons niet mochten laten verflauwen uit vreeze van ziek te worden.

ral, le tout était très-malproprement administré. » — De gebannene geesteliken hadden dezelve rantsoenen als de soldaten en zy moesten ze alle daegen, samen met hen in persoon gaen halen op eene plaets genaemd Cambuse.

duivel te dansen, gy waent dat uwe baron- of graeffitels u boven anderen stellen? Pakt u met uwen hoogmoed de deur uit; ik ben zoo goed als gy. Maer ik hang de haken naer den wind en huig my tot met het voorhoofd op de winkelbank eerbiedweerdig neder: zeer wel, heerschapp, en ik ben u van haert dankbaer over de eer welke gy mynen winkel aenduet; een adelman is geen dagelysch brood! Van welke stoffen verlangt uwe edele bediend en bemeten te worden?

Wel koopman, zoo al van de schoonste: want de dienstboden krygen het tegenwoordig zoo hoog in den bol, dat zy als hunne meesters willen gekleed gaen. Zy zullen zich ten langen laetste nog inbeelden van stam te zyn. Prouà! Prouà! Onze eeuw, heer graef, heeft het gemeen volk veel hoogmoed ingejaegd; maer adel blyft toch adel, al droeg men ook zyde van Lyon en van Damas.

Dat zegt gy wel, koopman, dat volk, dat onbeschofte volk, die lage Janhagel beeldt zich de zotste grilligheden in; hadde ik myne dienstboden niet noodig gelyk myne peerden, ik joeg ze oogblykkelyk en voor altyd de deur uit; dat zou zich ten langen laetste nog inbeelden dat zakdragers zoo wel menschen zyn dan wy. Prouà! Prrrouà!

Spreekt my toch van het volk niet, heer graef; uwe genade sta my toe te zeggen dat ik weinig met het volk omga, aengezien myn winkel byna uitsluitelyk van den adel bezocht wordt; maer niets zoo stom, zoo lomp, zoo plomp, zoo onbeschaefd en zoo min eerbiedig voor adel en hooge zaken dan wel het volk in ons demokratiek en bedorven vaderland. De adel is het puik, de bloem, de luister, de kroon van het menschedom; het volk is maer vee, eene leidbare kudde.... Hoeveel ellen galoen en laken verlangt uwe gestrengheid? Wel koopman, herneemt de pruisische edelman, Prouà! wel, Prrrouà! meet maer naer uw goeddenken en zendt het pakje maer ten huizen van ONZEN kleermaker. Prouà!... Prrrouà!... Zoo hangt men de haken naer den wind; en nu weer eens in eene andere rigting gezuild.

Een advokaet, schryver van een demokratiek of volksminnend dagblad, komt met den stalen bril op den neus en eene rol papier onder den arm, den toog toegenaderd. Ah! citoyen, hoe gaet het?

Wel, niet slecht, advokaet; ik heb daer zoo even eenen graef tusschen gehad.

Eenen graef! houdt gy u nog met zulke versletene kullagie op? Ik dacht u van hooger gevoelen; hoe! in onze dagen nog van adel, van kwartieren, van galoenen, van voorregten gewagen!!! Dat is reeds jaren voorby, koopman! Het volk is alles, ja het volk, het volk dat reeds eeuwen lang onder den stommen en tuchteloozen adel verdrukt kwynde, heeft eindelyk den nedergebogen nek regt gesteken. *A bas les aristocrates, et vive le peuple!*

Ja, heer advokaet, *vive le peuple!* en zelfs *vive la REPUBLIEK*. O ja, koopman, het republiek, die goddelyke droom van alle goede en regtschapene harten; maer de wereld is er nog niet ryp voor; wy leven nog in volle middeneeuw, koopman; maer het zal met het republiek gaan gelyk met de zoon van toekomende jaer; deze komt noodlottig op en gene ook. Ach! waerom zyn wy zoo vroeg geboren? Nooit zullen wy ons aen het grootsche maeltijd der volkeren nederzetten, waer gelykheid van stand en regten de schotels zal blymoedig en broederlyk opbrengen.... Maer zoudt gy my, koopman, eenen nieuwen paletot willen meten?

O zeer geerne, heer advokaet, van welken prys?....

Wel, doe maer volgens uw goeddenken; demokraten onderdeën, dat handelt rondborstig en regtveerdig. Zoo hangt men de haken naer den wind.

Met boeren spreek ik zoo: hoe maekt het de vrouw en de koei? Hoe maekt het de burgemeester? Met de ambtenaers van den staet zoo: gy zyt toch te min betaeld; dat trekt toch nergens op! Met de dienstboden zoo: uw meester is maer een lastige gast; geheel de stad weet van zyne grillen te spreken; ik weet niet hoe gy het zoo lang by hem kunt uithouden? Met de meesters zoo: de dienstboden zyn tegenwoordig heel bedorven; gy moet gedurig oog op zeel hebben, of zy bestelen u dat het schande is. Met jonge vrouwliden zoo: zy hebben my gezeid dat gy trouwen gaat... Met de muscadins zoo: niets staet u zoo schoon als uw kneveltje onder den neus.... à propos hebt gy *Piron* of *Pigault-Lebrun* nog niet gelezen? Een mensch van verstand moet zich van kerk of kluis of God niet veel aantrekken. Dus maer altyd de haken naer den wind, de haken naer den wind; als de menschen nu willen gekuld worden!!! Einde van het eerste hoofdstuk.

De Banvloek.

Het Nieuwsblad van Hasselt van zondag, maer het voorbeeld van andere liberale dagbladen kondigt als authentiek, als echt, eene verfoeijelyke en heiligschennende formuel van Excommunicatie, welke onze zoo genoemde hervormers, mannen van het Nieuw Licht, te samen geweven en gepaspeld hebben, ten einde den Opperherder te overdekken met haet en verachting, en van de Excommunicatie een voorwerp te maken van hunne walgelyke spottynen.

Is het domme onwetendheid of is het listige boosheid van wege het Nieuwsblad? Wy zullen het weten zondag aen-

« Eventwel, zegt de verhaler, dit duerde voor my maer 15 dagen: ik ontving myne wisselbrieven en ik maekte wederom accoord met eenen anderen herbergier voor 12 stuiver daegs boven hetgene ik kreeg van de Republiek; maer dit was voor het middagmael alleen zonder drinken; 's avonds moest ik myn eigen kost doen, zoodat ik met 22 stuiver alweër niet konde toekomen. Daer nogtans, voegt hy er by, ik niet meer zocht te veranderen, zoo ben ik aldaer 7 maenden lang (2) blyven eten; waerna ik eenige vrienden gevonden heb, die hun eigene keuken deden en die my by hen hebben laten komen eten op voorwaerde van in alle onkosten tusschen te komen. Maer deze verandering bragt wederom niet veel profyt uit en nog veel minder rust en tevredenheid. Eventwel zegt hy vervolgens de gewoone spreuk: ik ben er voor; ik moet er door (5).

(2) Tot half april 1799.

(3) Daerop volgt, in het boekdeeltje, bevattende het verhaal zynere banningsreize, deze allerlaetste aenteekening: « ik zal « alzo de wereld leeren kennen en ondervinden hoe de « mensch doorgaens bestaat; en zekerlyk, deze korte tyd « heeft my al veel doen leeren en ondervinden: welke onder- « vindingen nogtans hier by te voegen zoude voor my zyn « eene allergrootste onvoorzigtigheid. Ik heb liever stilzwy- « gend te zyn dan onvoorzigtig: daerom zal ik uitsellen « met schryven tot dat ik my wederom zal op de reize bege- « ven om naer huis te keeren. » Zulks schynt de verhaler nooit verrigt te hebben.

Wordt vervolgd.

staende. Wy zullen zien of onze *liberale* Confrater zich pligtig zal bekennen, en de officiële formulier van groote Excommunicatie welke wy hier laten volgen, aen zyne lezers zal doen kennen, gelyk hy hun het in de logiën gefabriceerde schimp- en smaedschrift zoo gretig, zoo snoodachtig onder de oogen heeft gelegd.

OFFICIËLE FORMUËL VAN GROOTE EXCOMMUNICATIE

getrokken uit het *Pastorale Romanum* :

Vermits ik N.... eene eerste, tweede, derde en vierde maal wettiglyk vermaend heb, en hem tot boeting bevolen hebben (zoo iets) te doen of te laten, en dat hy, myn bevel verachtende, weigert zich er aen te onderwerpen; vermits de gehoorzaamheid van deze welke zich onderwerpt niet zou beoelood worden, indien er geene straf bestond voor die weigert te gehoorzamen; daerom in naam van den almachtigen God, Vader, Zoon en H. Geest, en in naam der HH. Apostelen Petrus en Paulus, en alle Heiligen, ik excommuniceer hem schriftelyk voor zyne wederspanning, en ik wys hem aen als moedende afgeheiden gehouden zyn, zoo lang hy weigert te doen 't geen hem opgelegd is. Dit alles opdat hy zalig worde in den dag des oordeels.

Kullagie !

De *Onafhankelyke*, reeds over lange kalverjaren te Hasselt den *Onverdragelyke* geheten, gaet op zyne laatste beenen. Nog al goed dat hy de maend Meert van 1860 heeft kunnen doorhoosten, want anders hadden wy, buiten de *lofred* van Van Duyze zoo snip snap snorijmachtig in het fransch en in het vlaemsch uitgesproken en afgebroederd, nog eene tweede lykrede met de meertsche buijten te ondergaan. Een ongeluk komt nooit alleen, en zy, die Fénelon en Bossuet als ongodsdienstige schryvers op hunne gaffel schudden, zullen nog, by Godes ongenade, op eenen bessemstok Limburg moeten rondryden, om aen de gemeente-huizen nevens den kwakzalver na de hoogmis te roepen: de *Onafhankelyke* is een kathoeliek dagblad ! Kullagie !

Het gebeurt eenieder hoe schandig in het maken der kiezing de *Onafhankelyke*, maer hier beter de *Onverdragelyke*, met de *Broek van Bilzen* kwam aengeslept. Zy die maer voor eene enkele duit verstand en wellevendheid in hunnen koker hadden, walgden van zulke schryfwys. Is het zoo dat de katholieke gezindheid zich verdedigt ? Heeft zy geene andere middels in hare patroontesch ? Hoe blymoedig moest nu de Heer Bruls niet in de vuist lachen en neurien : dat is juist de zaak ; nu eerst kryg ik de toegenegenheid van alle deftige menschen.

Wy zeggen stellig uit eerbied voor onze gezindheid dat dusdanig polderboertig artikel van geen katholieke komen kon. De *Onafhankelyke* doet dus meer kwaed dan goed in gezindheidsdingen. En hy noemt zich een kathoeliek dagblad ; Ergo, Kullagie !

Het *Nieuwsblad* van Hasselt, geschreven met eene welopgevoede pen, schoon ook liberael in zyne 55 vertebbers zonder uitzondering, heeft den *Onafhankelyke* zoodanig onder de bank geroskamd, dat al de apothekers van Hasselt hunne plaesterzalf tot heeling hebben uitgestreken. De katholieken van Hasselt hebben dus geen blad hunner gezindheid waerdig en *Magtig*. Het *Nieuwsblad* heeft bescheiden den *Onafhankelyke* het burgerregt, als *Aliboron*, toegewezen, en de *Onafhankelyke* roept nog : wy zyn een kathoeliek dagblad. Kullagie !

Het is nog geen duizend jaar geleden dat onze *gezifte* confrater van het *Nieuwsblad* den doorluchtigen en eerbiedweerdigen heer Deken van Hasselt een poetsachtig artikel toewierp. De *Onafhankelyke*, schoon ook de eerwaerde Heer het anders zou gezocht hebben, moest stellig, als kathoeliek dagblad, deftig antwoorden, en hy doet den mond, ik wil zeggen, zynen inktkoker niet open. Dat men eens eenen geestelyken van St-Truiden *aenrande*; dat zy eens aen een haertje van onzen voorbeeldigen priester, van onzen beminden Deken raken, gy zult er de *Hoop* zien overlippen, omdat ZY *opregt* KATHOLIEK is. De liberalen doen *hetzelfde* met hunne mannen, en de *Onafhankelyke*, de katholieke *Onafhankelyke* speelt den dooven. Kullagie !

Wy wenschten van harte dat er te Hasselt een kathoeliek dagblad bestond dat *geleerd, wellevend en behendig* de gezindheid kon verdedigen; wy zouden de eersten den opsteller welkom heten. Maer nu gedurig in zyne artikelen personaliteiten aengehaeld en DAT NOG TEGEN PRIESTERS, nu met de Vlaemsche Broeders van St.-Truiden naer de bazen van Garibaldi overgesproken, artikelen opgesteld die krieelen van onkunde en onbedachte zinsneden, dat zou byna den vreemdeeling doen uitroepen: zyn dat de katholieken van Hasselt ? Wat is nu en dan een artikel voor den doorluchtigen heere de *Theux* ? Deze is bekend, zyne gezindheid staet vast. Er zyn andere zaken te verrigten; en wy hopen dat vroeg of laat de katholieke Hasselaren, die toch eens de zaak zullen inzien en begrypen, den *Onafhankelyke* eene betere rigting en hoflykere manieren zullen leeren. Maer blyft de *Onafhankelyke* gelyk hy NU is, dan roepen wy zonder ophouden Kullagie ! Kullagie ! Kullagie !

Nondum statim finis.

De kloeke lont is aen het branden,
Wy schieten ons cartouchen af ;
Een kloeke lont in vrye handen,
Die nooit haer laatste vonken gaf.

Zal de *Onafhankelyke* ook durven onderteeken en gelyk wy dat doen En zich uitgeven als kathoeliek ?

Ongodsdienstigheid van het Nieuwsblad van Hasselt.

Onze duerbare Confrater heeft den tyd niet gehad om op ons artikelje van II. te antwoorden. De wyndruiven zyn nog niet ryp. Zoo hy mischien bezig zyn met zyn geweten ter gelegenheid van Paeschen te onderzoeken ! Dit neemt nog al tyd weg by eenen dagbladschryver, byzonder als men met groote distinctie zoekt te passeren. Trouwens zal het *moete kosten*. Schandig is het hoe het *Nieuwsblad* in ons zoo godsdienstig Limburg met de Excommunicatie of Banvloek spotten komt, onlangs tegen Victor-Emanuel uitgesproken. Kunt gy iets ongodsdienstiger, iets goddelooser desaengaende hebben dan het volgende in zyn n° van zondag II. aengehaeld : « Liefste vriendin, 't is vandaag dat de pausselyke bulle my ter helle doemt; ik zal 'tavond met u komen souperen. Wanneer de duivel my in het gezelschap van eenen engel zal zien, zal hy my niet durven weghalen. » (Talleyrand). Een afgevalle bisschop die in de ongelukkige tyden der fransche omwenteling met Savines, Jarente, Grégoire en dergelyke meddeed, om de overige priesters te vervolgen; die andere bisschoppen spot-tend wydde, zonder Romen te kennen; die naer eene concubine loopt welke hy engel noemt; die op zyn sterfbed met veel moeite en gekerm van zyne priesterbelofkens zoekt by Romes genade ontslagen te worden, dusdanige is het dien het *Nieuwsblad* in ons Limburg over de excommunicatie spreken en spotten laet. Hy die maer eene bladzide over de baldadige uren van le *parc aux cerfs*, van de Goddinnen der omwenteling heeft overloopen, verstaet gemakkellyk wat het woord *Engel* hier beduidt.

Indien tydelijke magten booswichten van hunnen bodem kunnen weggagen, waarom zou dan de Kerk als *maetschappy* de magt niet hebben onhoorige onderdanen uit haren schoot te bannen ? Maer het *Nieuwsblad* haet den katholieken godsdienst, en speelt door alle toonen heen; het kathoelicismus moet aengerand en vernietigd worden; zy wanen zelfs de belangen der Kerk beter te verstaan dan de Paus zelve !!! Wat is St.-Truiden toch gelukkig correspondenten en lezers van het *Nieuwsblad* kunnen op te leveren ! De katholieken die nog van Paus en godsdienst houden, willen zy wel geraden zyn, moeten het *Nieuwsblad* maer tegen de *Hoop* verdedigen, dan zal er binnen eenige jaren veel vermaek veel *licht* in Limburg gevonden worden; dan licht men van 'smorgens vroeg tot 'savonds laet met Paus, bisschop, priester, kloosterling, godsdienst, geloof en dergelyke prul van oude tyden, en dan schiet men zich ten langen laetste zoo lustig, in geestdryvery voor den kop... *pour aller rejoindre l'Être suprême*, gelyk men dit tydens Talleyrand en de fransche Engelen zeide.

De boomen beginnen uit te botten.

Zoo heeft de *Vedette* van Tongeren in haer nummer van 51 meest II. een artikelje ter wereld gebracht : « Haek en Oogen gebakken larira, kullagie gekuld larilla, pruimvlaci van falala, Jan Hus falidera, Gallilée faladera, Mericourt lideridera, Sisca van Rosemael fricadelle, kiskidi turlutu, hohoho, hihihhi, hahaha. » Ja ja de boomen zyn aen 't botten. De vroeger zoo zoo beruchte scherschieter van Limburg; die liberale haen, de tegenwoordige boezem- en rugvriend van den katholieken *Onafhankelyke* ligt met de beenen in de lucht misererechtig te zuchten : « Kapot ! » En Limburg antwoordt met de *Hoop* : De *Vedette* is onder; zy bekent het rouwmoedig zelve.

Men begint nu by het uitbotten van de boomen nog al iets anders te zeggen....

Elleboré noir, Hellebori nigri radix, Helleborus niger. Plante vivace qui croit dans les montagnes des Vosges du Dauphiné et de la Provence. Son principe volatil paraît agir d'une manière spéciale sur le système nerveux. Il est très-vanté dans le cas d'aliénation mentale.

Wat verkoopt de *Vedette* zulk boertig artikelje !

Zemelen.

De Vlaemsche Broeders zyn op den *Onafhankelyke* met het verslag der vlaemsche taecommissie bezig dat zy, om te beginnen, Com- of Kommissie moeten schryven.

Voeg daer nog de taelfouten by die zy maken, zoo als DEN raed gaet vernieuwd worden; zoo als in den brief van den heer *Block* : het betaemde EEN afgevaardigde, en dan hebt gy eenen schoonen Museum van taecommissie, taekullagie, toekomstige dagbladschryvery.

Zy zyn nog zoo onnoozel om te denken dat eene kommissie eene tael kan doen gesproken worden. Men raedt de Heeren aen des aengaende de Slehegels, Feith, Sigenbeek, enz... eens te lezen, dan zullen zy weten wat eene tael doet gaen.

De geleerden van geheel Europa hebben reeds jaren gewerkt om eene tael der geleerden voor den tongval en gedacht en handel aller volken uit te vinden en in zwang te brengen, en zy hebben moeten pyp in zak steken. Leibnitz zelve, indien ons geheugen niet faelt, heeft het plaet moeten poetsen. Maer de zaak is nu in goede handen, de *Onafhankelyke* bemoeit er zich mede... Wie weet of de Orang-Outang met zyne vierhandige Confraters niet ter sprake zal gebragt worden ? Men zegt dat de Vlaemsche Broeders daer voor niet alleen hunne beafstekken, hunne *Onafhankelyke* en hunne commissie zullen bezigen, maer zelfs de pompe *pneumatique*, de *galvano-plastie* en de magnetike kuipen van *Mesmer*. En dan een goed koud bad genomen, eens goed gepurgeerd en bloedgelaten, en de tael is gered. Ergo :

Zy kneeden woest op kale zemelen
Om er een koek van saem te semelen ;
Zy kneeden woest met vuist en been,
Toch brokkelt nog de koek van een.

Zemelen.

Napoleonische muilbandery van het Kathoelicismus.

Men leest in den *Moniteur* van Frankryk : « Het gouvernement gelooft, in de huidige omstandigheden, de volgende organieke schikking van het konkordaat te moeten herinneren :

Geene bul, rescript, dekreet, mandaet, provisie, handteeken dienende voor provisie, noch andere zendbrieven voor het Hof van Romen, zelfs die welke slechts byzondere personen aengaan, mogen ontvangen, gedrukt noch op eene andere manier ter uitvoering worden gebragt, zonder de toelating des gouvernementes. »

De afkondiging van sommige bevelbrieven van fransche bisschoppen is reeds op order der prefekten verboden geworden; de depechen welke M. Vuillot van Romen voor den Nuntius van den Paus medegebragt heeft, zyn door de politie van den 2 December tegen alle regt in beslag genomen en tegen alle regt doorsnuffeld geworden, eer de Nuntius, naer menigvuldige aengewende moeiten, de eer gehad heeft ze te ontvangen... O vryheid !

Konkours van vet Vee te Brussel.

Onze stad is weerdig' vertegenwoordigd geweest op den jaerlykschen merkt, die plaets heeft te Brussel op maandag na palmzondag. Twee onzer stadsgenoten, de broeders Roosen, hebben 122 vette ossen voorgesteld, allen van het schoonste slach. Dat is een feit, zegt een brusselsch dagblad, dat men nog nooit te Brussel heeft kunnen aenstippen.

Ook zyn de gebroeders Roosen in den namiddag het voorwerp van de vleijschte eerbetooning geweest. De muzyk-korpsen, welke, volgens eene aloude gewoonte, de overwinnaers gaen begroeten, hebben voor het hotel onzer twee stadsgenoten stilgehouden om daer hunne schoonste stukken uit te voeren.

Er waren op den merkt 709 hoornbeesten, waaronder 562 ossen.

Verschillende Tydingen.

— Men schryft uit Thienen, 5 April 1860.
Een diefstal, gevolgd van moord, heeft byna plaets gehad te Bosch, gemeente Hoegaerde.
Een persoon heeft weten het huis in te sluipen van de kinderen Carlens, en heeft een dezer op de tempels zyns hoofds gevaerlyke slagen toegebragt.
Een oude knecht is aengehouden geweest en naer het gevanghuis van Thienen gebragt. Hy heeft zichzelf met zynen halsdoek opgehangen aen een der barren van de venster der plaets waer hy in gesloten was.
De staet van den gewonden Carlens is redelyk wel; had de slag wat hooger geweest, dan was hy stondelyk dood gebleven.
— Te Charleroi heeft er een moordenslag plaets gehad op de weduwe Dubois, landbouwster, welke met knecht en meid in een afgezonderd huis woonde. Dry dieven zyn des nachts in hare woning gedrongen, hebben al haer geld geischt, en

daer zy trachtte uit de handen dier schurken te ontsnappen, bragt een hunner haer met een ploegyzer eene zware wonde toe, waardoor de weduwe op den grond stortte. Na eene som van 700 fr. geroofd te hebben, verlieten de bandieten het huis, daer zy gerucht hoorden. Het zelve was veroorzaekt door eene meid, die middelerwyl opgestaen zynde, den knecht was gaen wekken, welke met een hooivork kwam toegesnel juist op het oogenblik dat de dieven het huis verlieten.

— Keizer Napoleons ontrefbaerheid. — Napoleon III draegt gewoonlyk onder zyne kleederen een maliën hemd, dat zoo ligt is gewerkt als het fynst gewezen linnen en nogtans tegen dolk en pistool gehard is. Zy die denken dat de Voorzienigheid hem tot hertoe voor zyne vyanden heeft beveiligd zyn ongetwyfeld hiervan onbewust. De kogel van Pianori, ofschoon met de tromp op de borst afgeschoten, hiet desniettegenstaede af op het maliën hemd welk de keizer nooit uitdoet en veroorzaekte hem slechts eene ligte wonde.

Tydens den republikeinsegen aenslag om Napoleon III in de lucht te doen vliegen, was er een der samengezwoeren die hem een steek toebragt, maer de dolk stiet af tegen het stalen hemd.

Eindelyk met den aenslag van Orsini vond men in de klee deren des keizers dry stukken van debommen waermede Orsini zyn broeder in carbonarismus, wilde straffen, voor zyn eedbreken. Men weet dat Louis Napoleon vroeger deel had gemaakt van eene geheime maetschappy. (Schelde.)

— TWEE SPELLEN. — Er bevindt zich thans te Homburg een Spanjaerd, met name G..., een der grootste spelers welke gekend zyn; hy speelt dagelyks niet minder dan 12 uren en is om zoo te zeggen onvermoeid in de winst. Hy heeft de bank thans ruim 45 honderd duizend fr. afgewonnen. M. B., een der bestuurders van die waagspelen, is in allyery met eene somme van 2 1/2 miljoen fr. in bankbiljetten van Parys gekomen om de kas der bank weder aen te vullen.

Onmiddelyk na zyne aankomst werd er in het Kursael een berigt gehangen, waerby verklaerd werd dat de inzet op de bank op het *Trente et Quarante*, van 2 honderd duizend op 5 honderd duizend fr. was gebragt, en dat het maximum van het spel voor elken speler, dat 8500 fr. bedroeg, op 12,000 fr. was bepaeld.

Het Franckforter publiek komt in groote menigte toege-loopen, om dien stoutmoedigen speler te bewonderen, die zyn woord heeft gegeven van dan eerst op te houden, wanneer de bank gansch geruineerd is.

Men heeft berekend, dat de gemiddelde sommen, die by elken slag tusschen al de spelers worden opgezegt, wel 20,000 fr. bedragen, en dewyl men 100 keeren per uer speelt, maekt dat te samen op 12 uren tyds 1200 slagen, of 2 1/2 miljoen fr. francs, die per dag over de speeltafel rollen !

Een engelschman die sedert eenige dagen beweert dat voor de Spanjaerd, na zoalang gewonnen te hebben, de kans zal keeren, gaet voort met tegen hem te spelen. Wanneer de Spanjaerd op het rood speelt, speelt de Engelschman op het zwart; verkiest de Spanjaerd het zwart dan neemt de Engelschman het rood. De Engelschman heeft, och arme ! reeds 120,000 fr. verloren, en toch blyft hy koppig volgens zyn stelsel voortspelen. Hy heeft per telegraef een berigt naer Londen gestuurd opdat men hem zoo spoedig mogelyk 10 duizend pond sterlings zou zenden.

Het is aerdig, maer toch is het zoo : al de aenwezigen zyn den Spanjaerd genegen en zouden daerentegen met vermaek den gentleman zich zien ruineeren.

BURGERLYKEN STAND DER STAD SINT-TRUIDEN.

Aengiften van den 4 tot den 6 April 1860.

GEBOORTENS.

Mannelyk 1. — Vrouwelyk 0.

HUWELYKEN.

Bamps, Henricus, dienstknecht, met Vandyk Maria, wed. van Joannes Nicolaus Clerinx.

Jeuris, Joannes, dienstknecht, met Vanstraelen, Anna-Maria Elisabeth.

Delissen, Gerardus, mandemaker, met Janssens, Catharina Antoinetta.

OVERLYDENS.

Majelle, Joannes-Nicolaus, daglooner, echtgenoot van Anna Vadi. (Hospitaal)

HASSELT.

Aengiften van den 24 tot den 31 Meert 1860.

GEBOORTENS.

Mannelyk 3. — Vrouwelyk 3.

OVERLYDENS.

J.-M. Vanleeuwe, oud 15 jaren. — H.-C. Bollen, oud 62 jaren, echtgenoot van A.-J. Manshoven, looier. — M.-E. Vanrusselt, oud 74 jaren, weduwe van C. Sampermans, ebbtgenoot van G. Lieseds, schoenmaker. — M.-L. Croels, oud 49 jaren, schrynwerker, echtgenoot van M.-E. Brandel. — C. Joris, oud 61 jaren, daglooner, weduwenaar van A.-C. Bielen, echtgenoot van M.-C. Penxten. — A.-M. Hox, oud 68 jaren, z. p. weduwe van G. Teunissen.

5 kinderen onder de 7 jaren.

MARKTPRYZEN DER GRANEN.

ST.-TRUIDEN, 31 Meert.			ST.-TRUIDEN, 4 April.		
Tarwe	100 kil.	29—70	Tarwe	100 kil.	29—70
Koren	»	22—87	Koren	»	22—87
Haver	»	20—50	Haver	»	21—00
Garst	»	22—87	Garst	»	22—87
THIENEN, 5 April.			BRUSSEL, 4 April.		
Tarwe	100 kil.	29—60	Tarwe	den hect.	23—25
Koren	»	22—83	Koren	»	00—00
Haver	»	19—35	Haver	100 kil.	00—00
Garst	»	25—00	Garst	den hect.	00—00
LEUVEN, 2 April.			AELST, 31 Meert.		
Tarwe	100 kil.	50—11	Tarwe	hect.	21—21
Koren	»	22—28	Koren	»	16—87
Haver	»	19—51	Haver	»	10—35
Garst	»	24—05	Garst	»	15—87
HASSELT, 5 April.			LUIK, 2 April.		
Tarwe	100 kil.	50—00	Tarwe	105 kil.	51—50
Koren	»	22—70	Koren	94 »	20—50
Haver	»	22—00	Haver	150 »	50—00
Garst	»	24—70	Garst	94 »	25—00
DIEST, 4 April.			MECHELEN, 31 Meert.		
Tarwe	hect.	25—45	Tarwe	100 kil.	28—81
Koren	»	17—50	Koren	»	25—09
Haver	»	10—50	Haver	»	21—70
Garst	»	18—00	Gerst	den hect.	15—10
Aerdappelen	den zak	8—50	Aerdappelen	den zak	8—50

Verkoop van Dennen en Hetsels onder Rummen.

De Notaris COENEN te Geetbetz, zal van wegen de Weduwe NICKMANS-OPPEN, ex Rummen, openbaarlyk aen de meestbiedende op VRYDAG 15 April 1860, aanbieden te verkoopen op krediet :

70 Koopen DENNEN dienstig voor kepers en latstokken gekapt liggende op haren Dennenbosch gelegen te Bergeneinde onder Rummen, digt by den steenweg van Sint-Truiden na Herck-de-Stad.

Item 7 honderd Hetsels op den zelve bosch.

De vergadering zal wezen ten huis en herberg van Jan Graulus op den steenweg te Bergeneinde, om 10 uren 'smorgens.

Alles achtervolgens conditiën aldan voor te houden.

Verkoop van schoone Dennen en Denne-Hetsels onder Geetbetz.

Den zelve Notaris COENEN, zal ten verzoeken van gezeide heer de WOUTERS de Vroenhoven, grondeigenaar te Baine-le-Comte, openbaarlyk aen de meestbiedende op Donderdag wezende 19 April 1860, aanbieden te verkoopen op krediet :

1° 430 Koopen Dennen, dienstig voor dobbel- en enkel kepers, timmerhout en latstokken, gekapt liggende op het bosch van de heer Verkooper, genaemd de Groote Wolfsbaeg, te Bergen onder Geetbetz.

2° 5000 Gebonde Denne-Hetsels op hetzelfde bosch, alsmede eenige koopen Sleenhout.

De vergadering zal wezen ter plaats om 12 uren s'middags precies.

Alles achtervolgens conditiën aldan voor te houden enmits goede en bekende borg.

Verkoop van schoone Eike, Canada, en Bueke-Boomen en Eike Heesters onder Cortenaeken.

DE Notaris COENEN te Geetbetz, zal van wegen de heer de WOUTERS de Vroenhoven, grondeigenaar te Baine-le-Comte, openbaarlyk aen de meestbiedende op Donderdag 12 April 1860, om een uer na middag, ten huis en herberg van de weduwe Herrebauts te Hoogen onder Geetbetz te koop veilen op krediet, de volgende Boomen :

A. 15 Koopen Heesters op een bosch, digt by den Zantrodenberg.

B. Een koop Canadas en 4 koopen Bueken, op de groote Wolfsbaeg.

C. 8 Koopen Canadas en een koop Witte-Boomen, op een weide aen het pachtshof van Vroenhoven.

D. 54 Koopen Eike-Boomen en 5 koopen Bueke, Heesters en Witte-Boomen, op een bosch genaemd den Zeuger, tegen de palen van Geetbetz.

De liefhebbers zyn verzocht de Boomen, ter plaats voor de verkoop te gaen bezichtigen.

Verkoop van zeer schoone DENNEN van buitengewoone dikte en lengte te Rummen.

Op Dynsdag 17 April 1860, om 11 uren voor middag, zal de heer Ridder DE VILLERS de Pité, door het ministerie van den Griffier BECKERS, van Zout-Leeuw, publiek op krediet en ter plaats verkoopen :

1° 60 Koopen dikke Dennen van buitengewoone lengte, dienstig voor alle gerief, en namentlyk voor kleine balken, timmerhout, allerschoonste bruggen; voor den voet afgekapt.

2° En 40 koopen extra schoone Kopers, van alle dikte en lengte.

Alle liggende tegen den steenweg op een gedeelte van zynen bosch genaemd Kloosterbosch, gelegen onder Rummen; den steenweg van Sint-Truiden op Herck-de-Stad er door loopende.

De liefhebbers met den eersten convoi van Landen komende, zullen in de statie van Sint-Truiden eenen werkman vinden die hun zal ter plaats geleiden.

Verkoop van de Schors en Takken van 545 Eike-Boomen.

Op Zaterdag 14 April 1860, om 5 uren na middag, te Sint-Truiden ten herberge genaemd den Capucienbaerd, zal den Notaris COEMANS publiek en aen de meestbiedende verkoopen :

Wegens de Burgerlyke Godshuizen der stad Sint-Truiden : De Schors en Takken van 545 Eike-Boomen, wassende op 5 bosschen genaemd Driesendries, Hoppenhof en Zavelkuil, gelegen onder Brusthem en Sint-Truiden.

De Schors en Takken van gemelde 545 Eiken, zullen eerst in massa en daarna Boschgewys opgeroepen worden.

En wegens den heer Baron de Lamberts-Cortenbach van Terkelen.

De Schors en Takken van 26 dikke Eike-Boomen, wassende in zynen bosch gelegen achter zyn Kasteel te terkelen onder Sint-Truiden.

Verkoop van eenen Bosch, gedeeltelyk Hakhout en gedeeltelyk Dennen.

Op Donderdag, den 19 April 1860, om dry uren na middag, te Sint-Truiden op het Stadshuis, in den gewoone zaal der zittingen van het Vrederegert, zullen de erfgenamen van wyle den heer Apotheker Mellaerts, beneffens de kinderen Vanyen van Nieuwerkerken, voor den heer Vrederegert van het kanton St.-Truiden, door het ministerie van den Notaris COEMANS, openbaarlyk doen verkoopen :

Eenen Bosch, gedeeltelyk Hakhout en Dennen, groot 57 aren 67 centiaeren, gelegen te Tichelrye onder Nieuwerkerken, palende de weg, de erfgenamen van den genoemden heer Mellaerts en den heer Baron Destembier de Wideux.

Verkoop van een wel gelegen en onlangs nieuw gebouwd Huis.

Donderdag, 12 April 1860, om 2 uren na middag, voor en ten gewoone zittings plaats van den heer Vrederegert van het kanton, op het stadshuis te Sint-Truiden, zal Sebastiaen Mievis, beneffens zyne kinderen, ten meestbiedend, voor de notarissen DELGEUR en VANHAM verkoopen.

Huis met aenhoorende gebouwen en hof, gelegen onder Niel, op de statie van Ginkelom, samen metende 10 aren 45 centiaeren, reegenoten Francus Wouters, Armand Briffoz, Guillaume Roosen en de statie van den yzeren-weg.

Verhuring van Goederen.

Dynsdag, 24 April 1860, om 1 uer namiddag, te Hasselt, in de herberg genaemd de Drie Pistolen, op den Merkt, zullen de heeren Bestuenders van den armen der gemeente Kermt, door den Notaris VANDERSMISSEN, ten meestbiedend verhuren, in eenen termyn van 9 jaren, aenvang nemende op 1° September 1860, onder anderen de volgende goederen :

GEMEENTE BUVINGEN.

56 aren 80 centiaeren Bouwland, in het Hakendoren-veld, reene de weduwe Aspeculo, het gasthuis van Thienen, Martin Van Oost en Pieter Vanormelingen. — In huer by Jan Debroye.

47 aren 40 centiaeren Bouwland, in de Modelle, reene de heer Paul Ulens in twee zyden, de erfgenamen Van Oost en Jan Vanmarsenille. — In huer by Gilis Clerinx.

22 aren 65 centiaeren, gelegen boven den Kortbamp, reene Gerard Massa, de weduwe Renier Odeurs, de weduwe Nedonkers en Gerard. — In huer by Jan Vanmarsenille.

GEMEENTE MUYSEN.

47 aren Bouwland, op den weg van Buvingen naer Sint-Truiden, reene den dien weg, de wangrachten Chardon. — In huer by Gilis Clerinx.

GEMEENTE MIELEN-BOVEN-AELST.

58 aren 50 centiaeren Bouwland aen Kikemaans Hofken, op den weg van Miel en naer Kerkom, reene Willem Gysens, Joseph Sismond en den heer Hennequin. — In huer by Jan Brugmans.

GEMEENTE MONTENAKEN.

19 aren 40 centiaeren Bouwland, op de Zepse in het Mombrouk, reene den heer Baron Celis in twee zyden, de heer Notaris Goyens en Renier Vandevordt. — In huer by Dionys Liebens.

GEMEENTE BORLOO.

26 aren 60 centiaeren Bouwland, in het Hemelryk, onder den langen gracht, reene Gerard Massa en de kinderen Leonard Theuwis. — In huer by J. Theuwis.

26 aren 60 centiaeren Bouwland, op de Mieleberg, reene de Godshuizen van Thienen, de weduwe Laurens Strouwen, de kinderen Van den Berg en Laurens Odeurs. — In huer by Pieter Odeurs.

62 aren 50 centiaeren Bouwland in de Zepse, op de katze, reene de heer Baron Celis, Jan Massa, Van Borloo, de weduwe Jan Keesen en den heer Paul Ulens. — In huer by den zelve.

De voorwaerden zyn ten studie van gemelde Notaris berustend.

BERIGT.

Den verkoop van EIKEN, van den heer Baron WETTALL, van Luik, op zynen bosch gelegen onder Sint-Truiden by Cortenbosch, gesteld op Dynsdag 10 April 1860, zal geen plaats hebben.

BEKENDMAKING.

Gerard Mathys, hovenier en bloemist in de Ark van Noë aen de Statie te Sint-Truiden,

heeft de eer het publiek kenbaar te maken dat by hem te bekomen zyn verscheidene soorten van Bloemgewassen, zeer schoon in bloei; zooals Héliotropes, Cineraires, Calceolaires, Résedas, Camélias, Gérariums, Polargoniums, Fantaisies, Fuchias, Roses-Bengales, en ook een zeer schoon collectie van Verbenas en een menigte andere Serreplanten, te veel om te melden.

Allen aen eenen geringen prys.

Magazyn van roode en blauwe Pannen; dak- en plafond-latten, St-Truiden, Nieuwen steenweg.

L. DEWEL-ZOON,

heeft de eer het publiek kenbaar te maken, dat by hem te bekomen zyn Blauwe en Roode Dakpannen, alsook Dak- en plafond-latten.

Alles van de beste kwaliteit en aen de geringste pryzen

J. CABERGHES,

Herbergier in de Thiensche-Straat te St-Truiden, heeft de eer het publiek kenbaar te maken, dat hy ten zynen huize, (genaemd de Zon) op eersten Zondag van Mei, een groot BAL zal geven.

BERIGT.

De ondergeteekende, heeft de eer het publiek kenbaar te maken, dat men by hem uit ter hand kan bekomen, alle soorten van Witgoed, zoo als Tulle, Kantwerk, enz.

J. SNEYERS, Thiensche-straat, te St-Truiden.

Uit ter hand te koop.

Een zeer goed HUIS en Moeshof, groot samen omtrent 25 aren; getimmerd van eiken hout, gedekt met pannen, staende te Anroye onder Zeppen; lang 17 meters 10 centimeters en breed 7 meters 10 centimeters.

Den timmer en de andere bouwstoffen van gemeid huis, zullen ook, na keus der liefhebbers, alleen verkocht worden, om af te breken.

Zich te bevragen by F. M. Germeys-Renard, Neg^t te St-Truiden, groote markt N° 26.

Te huren terstond.

Eene groote SCHUER met twee schoone Kelders, gelegen tegen de Statie van den yzeren weg.

Zich te adresseren by den heer VANDENHOVE-CLAES.

Te Huren Terstonds.

een zeer schoon kwartier bestaende uit twee plaetsen.

Zich te vervoegen by C.-F. Stas en F. Ledent, Beekstraet.

Bekendmaking.

Te huren terstonds, een schoon HUIS, met grooten hof en achtergebouwen, gelegen op de beekstraet, dienstig voor alle soorten van koophandel.

Zich te bevragen by den heer PORTMANS-CRULS, brouwer, op den Kiekenmerkt, N° 56.

BERIGT.

Ik heb de eer het publiek kenbaar te maken dat ik verandert ben van wooning, en nu gevestigd ben te Wareme, waer ik mynen koophandel en ambacht voortzet gelyk ik altyd te Sint-Truiden gedaen heb.

Ik hoop dat ik by deze verandering niemand van myne kalanten zal verliezen, wyl ik hun, beter dan ooit, zal trachten te bedienen.

Ul. dienstw. Dienaer,
L. VANAERTENRYK
Batiment-schilder en Glazenmaker,
TE WAREME.

Eerste Berigt.

De Bestuenders en Begevers van de Beurzen-gestichten Vossius en Lenaerts te Engelmanshoven, brengen tot kennis van het publiek dat er vyf beurzen Vossius en twee beurzen Lenaerts vacant zyn.

De postulanten worden verzocht van hunne aenvraag, vergezeld van de noodige bewysstukken, voor den eersten Mei aenstaende te behandigen aen den heer Henri Vandenhove, Ontvanger, woonende in de Koeistraet te St-Truiden.

Tweede Berigt.

De Bestuenders van het Beurzen-gesticht Germeys te Sint-Truiden, brengen tot kennis van het publiek, dat de twee beurzen om daer mede te studeren in Humanioribus, vacant zyn.

De postulanten worden verzocht van hunne aenvraag voor den eersten Junius toekomende te behandigen aen den heer Henri Vandenhove, in de Koeistraet te Sint-Truiden.

VERTREK-UREN VAN DEN YZEREN-WEG.

8 uren 11 min. s'morg. — van Sint-Truiden naer

Velm. — Landen. — Esemael. — Thienen. — Vertryck. — Leuven. — Wespelaar. — Haecht. — Mechelen. — Duffel. — Contich. — Antwerpen. — Lier. — Herenthals. — Turnhout. — Vilvorde. — Brussel. — Bergen. — Quiévrain. — Termonde. — Aelst. — Lokeren. — Gend. — Brugge. — Ostende. — Kortryk. — Mouscron. — Doornik. — Ginkelom. — Wareme. — Fexhe. — Ans. — Hautpré. — Luik. — Chenée. — Chaudfontaine. — Le Trooz. — Pepinster. — Spa. — Ensival. — Verviers. — Dolhain. — Herbestal. —

Expresstrain 1 uer naer middag.

St-Truiden. — Landen. — Thienen. — Leuven. — Mechelen. — Brussel. — Termonde. — Gend. — Brugge. — Ostenden.

6 uren s' avonds. — van Sint-Truiden naer

Velm. — Landen. — Thienen. — Vertryck. — Leuven. — Haecht. — Mechelen. — Duffel. — Antwerpen. — Vilvorde. — Brussel. — Ginkelom. — Roost. — Wareme. — Fexhe. — Ans. — Hautpré. — Luik. — Chenée. — Verviers. —

9 uren 20 min. s'morg. — van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Aken. —

2 uren 3 min. na middag — van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaeken. — Maestricht. — Meerssen. — Valkenburg. — Wylré. — Simpelveld. — Aken. —

7 uren 39 min. s'av. van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaken. — Maestricht. —

POSTWAGEN-DIENST

van Sint-Truiden naer Tongeren.

9 uren 45 min. s'morgens. — 7 uren 50 min. s'avonds.

Sint-Truiden, drukkerij van de kinderen Milis.